

Шваб Н.М., магістрант
Науковий керівник - Жиглей І.В., д.е.н., проф.
Житомирський державний технологічний університет

ПРО ЕЛЕКТРОННЕ АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ

Систему електронного адміністрування ПДВ було запроваджено 01.01.2015 р., що спричинило безліч проблем для підприємств. Існують як технічні проблеми, пов'язані з використанням програмного забезпечення, так і економічні, пов'язані з тим, що система не пристосована для деяких видів економічної діяльності, а також для підприємств, що мають розгалужену мережу філій. Багато проблем у підприємств через відтік оборотних коштів у зв'язку з економічно не коректним розрахунком реєстраційної суми ПДВ, що також призводить до ускладнення праці бухгалтерів, які мусять постійно контролювати стан електронного рахунку. Тому актуальним є розгляд основних складових системи електронного адміністрування податку на додану вартість в Україні в контексті змін до ПКУ.

Призначення системи електронного адміністрування – безперервний оперативний контроль за формуванням особливої складової бюджету України – податком на додану вартість. Головна мета застосування системи електронного адміністрування ПДВ – це запобігання зловживанням та протизаконному отриманню відшкодування ПДВ з державного бюджету.

Система електронного адміністрування ПДВ надає інформацію про обсяги бюджетних надходжень ПДВ. Дана інформація є доступною цілодобово, а не лише в кінці звітної періоду, коли платник склав декларацію. Також через систему електронного адміністрування ПДВ є можливість постійного регулювання процесу формування зобов'язань та податкового кредиту кожного платника таким чином, щоб в цілому по Україні сума надходжень ПДВ до бюджету була вищою за суму відшкодування цього податку.

Слід зазначити, що запровадження системи електронного адміністрування ПДВ не змінює докорінним чином загальні принципи оподаткування ПДВ, які затверджені Податковим Кодексом України. Нормами Кодексу визначені платники ПДВ, об'єкт оподаткування, принципи формування податкових зобов'язань, податковий кредит.

Головною складовою системи електронного адміністрування є відкриття електронних ПДВ-рахунків, створених Казначейством на підставі даних ДФС України. Цей рахунок відкривається та обслуговується безкоштовно. На нього перераховуються кошти в необхідному розмірі, на суму можливих податкових накладних та на суму, необхідну для сплати податкових зобов'язань з ПДВ.

Платник податку може реєструвати податкові накладні та/або розрахунки коригування в Реєстрі в сумі податку лише згідно проведеного розрахунку. Розраховану суму можливої реєстрації податкових накладних порівнюємо з «лімітом реєстрації». Якщо сума розрахунку більша за ліміт реєстрації, то реєструвати накладні перевищення не вдасться. Якщо на рахунку недостатньо коштів для сплати ПДВ, то згідно ПКУ суб'єкт господарювання переводить на

електронний рахунок кошти з свого поточного рахунка. На реєстрацію податкових накладних відводиться 15 діб, прострочення термінів реєстрації призводить до застосування штрафних санкцій. Слід зазначити, що надмірно сплачений ПДВ не повертається, а зараховується на наступний період сплати. Такі суми можуть повернутися на електронний рахунок, якщо написати відповідну заяву.

Проблеми з від'ємним значенням розрахунків за формулою існують на виробничих підприємствах, які мало закуповують сировину чи ресурси у інших підприємств – платників ПДВ. В результаті низька ймовірність отримати позитивну суму, дозволена для реєстрації. Дуже часто підприємствам приходится звертатися до контрагентів з проханням зареєструвати свою податкову накладну, звертатися до фіскальних органів з запитом про дозвіл реєстрації.

Отже, система електронного адміністрування ПДВ лише ускладнила життя підприємств в Україні. Це підтверджується багатьма недоліками в роботі, блокуванням податкових накладних та неможливістю доведення їх відповідності, зверненнями суб'єктами господарювання з позовами до суду. На нашу думку, слід продовжити тестовий режим з метою зменшення тиску на платників податків, відмінити на деякий час штрафні санкції за несвоєчасність реєстрації податкових накладних. Адже, впровадження електронних систем передбачає спрощення обліку, але електронне декларування ПДВ не зробило працю бухгалтерів менш трудомісткою.